

СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ І ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ АВІАЦІЙНОГО ПЕРСОНАЛУ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ АВІАЦІЙНОЇ НАЗЕМНОЇ ТЕХНІКИ

Є. Баканов, В. Баланін,

*Київ, Міжнародний університет
цивільної авіації*

В. Запорожець, В. Терьохін,

*Київ, Національний технічний
університет*

Г. Герасимов, М. Тривайло

“Київський політехнічний інститут”

Згідно з “Повітряним кодексом України” підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації авіаційного персоналу (ПППК АП) України (у тому числі персоналу, який здійснює наземне забезпечення польотів повітряних суден (ПС) - спеціалістів з експлуатації авіаційної наземної техніки (АНТ)) може здійснюватись у навчальних авіаційних закладах, в центрах перепідготовки і підвищення кваліфікації авіаційних спеціалістів та в інших організаціях, у тому числі й іноземних, що мають відповідний сертифікат, який визнається в Україні.

Київський міжнародний університет цивільної авіації (КМУ-ЦА) веде ПППК АП за всіма напрямками діяльності ЦА. В цій доповіді увагу зосереджено на напрямі вищої освіти 6.1001 “Авіація і космонавтика”, спеціальності 7.100108 “Експлуатація АНТ”, спеціалізаціях 7.100108.01 “Технічна експлуатація (ТЕ) засобів збереження, транспортування, заправки і контроль якості пально-мастильних матеріалів” і 7.100108.02 “ТЕ і ремонт засобів механізації та автоматизації аеропортів”.

Доповідь базується на порівнянні системи ПППК АП в Україні, Російській Федерації (РФ), Німеччині (авіакомпанія “Люфтганза”, аеропорти), Франції (національна школа ЦА, навчальний центр “Аеропорт Де Парі”), міжнародній організації ЦА (ICAO), Кубі (центральный університет Лас Вільямс, Гаванський військово-технічний інститут).

Підготовка бакалаврів в Україні ведеться з напрямку “Авіація і космонавтика”, в РФ цей напрям поділено на два: “Авіа- і ракетобудування” і “Експлуатація авіаційної і космічної техніки”.

В аеропортах Німеччини, авіакомпанії “Люфтганза” ТЕ ПС і АНТ проводиться за принципом “безпека в першу чергу”. Для виконання операцій ТЕ залучається АП “висококваліфікований і який постійно тренується”. Підготовка інженерного персоналу складається з університетської освіти з авіаційною спеціалізацією з наступним тривалим стажуванням.

Національна школа ЦА, навчальний центр самостійного державного підприємства “Аеропорт Де Парі” веде ПППК АП різних напрямів (назвемо декілька з них: аеропортовий менеджмент; експлуатація аеропортів, у тому числі забезпечення вантажних перевезень, спеціальний транспорт, експлуатація аеропортового обладнання тощо).

В документах ІКАО, присвячених навчанню АП (наприклад, “Руководство по обучению. Doc. 7192-AN/857”), розглянуті функції та повноваження спеціалістів, програма підготовки (три рівні), вимоги до навчальних посібників, обладнання та приміщень, методика навчання і контроль його наслідків. “Каталог изданий и аудиовизуальных средств ИКАО” пропонує розроблені ІКАО матеріали для підготовки АП (наприклад, забезпечення безпеки польотів ПС на землі, починаючи від обробки багажу до технічного обслуговування ПС).

В вищих навчальних закладах Куби застосовуються елементи інтенсифікації навчального процесу, такі як “конспект на друкованій основі”, спеціальна аудиторна дошка (а.с. 1650075 ССРС, МКИ В43L 1/04), доцільність використання яких не викликає сумнівів.

З метою об’єднання зусиль навчальних, наукових і виробничих підприємств і організацій, що входять до системи авіаційного транспорту України, у справі ПППК АП аеропортів, зміцнення зв’язків між галуззю - замовником кадрів, які відповідають міжнародним стандартам, і КМУЦА засновано навчально-науково-виробничий комплекс “АНТ”.

Наведене дозволяє зробити наступні висновки:

1. Чи заслуговує на увагу розподіл бакалаврату в РФ на два напрями згідно з етапами життєвого циклу техніки (розробка та виробництво і її експлуатація) в порівнянні з одним в Україні, може показати накопичений досвід і порівняння його наслідків.

2. ПППК АП з експлуатації АНТ повинні:

- проводитись згідно з принципом експлуатантів авіаційної техніки - "безпека в першу чергу";
- використовувати кращі здобутки зарубіжжя і ІКАО при формуванні програм та навчальних планів;
- застосовувати світовий досвід інтенсифікації навчального процесу.

СИСТЕМА ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ ПІЛОТІВ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

О. Коростельов

Київ, Державна льотна академія України

В порядку експерименту Державна льотна академія України почала багатоступеневу підготовку пілотів за раніш розробленою системою диференційованої початкової підготовки пілотів цивільної авіації (ДППП ЦА). Ця система включає до свого складу учбовий план спеціалізації 24.03.01 "Льотна експлуатація повітряного транспорту", програми дисциплін теоретичної підготовки, комплексний курс навчально-льотної підготовки (КНЛП), а також положення про проведення атестацій та конкурсних селекцій на різних ступенях підготовки пілотів.

У відношенні теоретичної підготовки і кваліфікації фахівця у даній системі ДППП ЦА відображені основні вимоги Закону України "Про освіту", а у відношенні фахової підготовки - рекомендації Міжнародної організації ЦА (ІКАО) з підготовки пілота комерційної авіації. Структуру підготовки пілота у системі ДППП ЦА зображено на нижченаведеній схемі. Вона передбачає п'ять взаємоув'язаних ступенів, де пріоритетною є фахова підготовка пілота. Це дозволяє курсантові після другого ступеню отримати свідоцтво пілота ЦА, а після навчання на більш високих рівнях - отримати відповідні кваліфікаційні позначки про право виконання польотів на різних повітряних суднах (ПС). Остання ступінь даної системи (підготовка магістра з експлуатації повітряного транспорту) за своїм змістом становить післявузівську підготовку і є